

המת חי ומשגשג

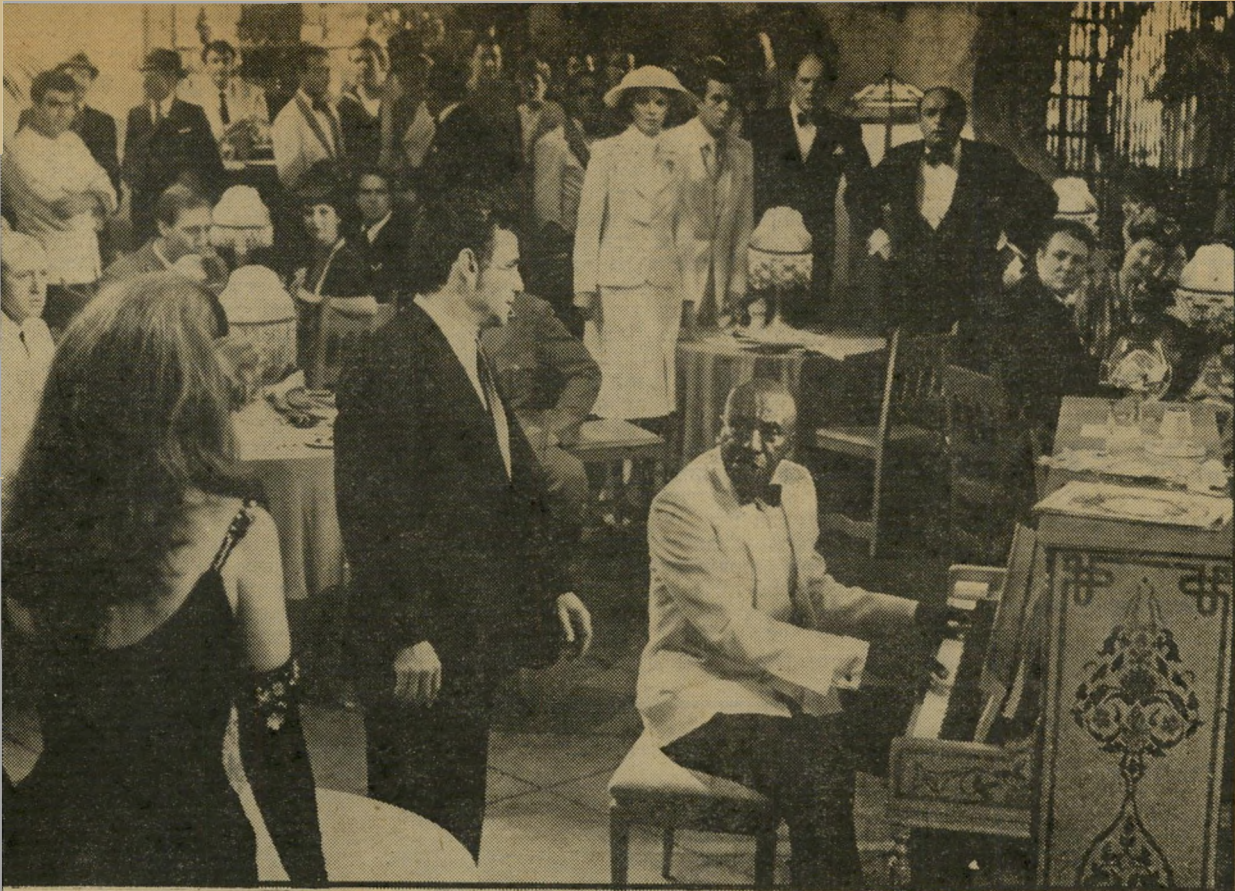
הקולנוע, ענף שהכל מספידים אותו כבר כמה שנים, מרגיש טוב מאד. לא זו בלבד שאינו נכחד, להיפך, הוא שובר שיאים. הסטטיסטיקות מצביעות על כך: מעולם לא הכניסו כה מעט סרטים, כה הרבה לסף בונמן כה קצר.

די להתבונן במה שקורה בישראל, כדי להבחין בתופעה זו. בשבועיים האחרונים, למשל, לא עלה אף סרט חדש על כדי הארץ. והסיבה לקיפאון אינה היעדר מוצר חדש להקרנה. אלא ההצלחה המפתיעה של הסרטים המוקרנים כבר. סרטים חדשים, כמו אשה לא נשואה, והקרנות חוזרות, כמו קח את הכסף וברח, מוצגים בפני אולמות מלאים, שלא להזכיר להטים יש-ראליים כמו אסקימו לימון או ישראלים מצחיקים.

ההמונים התעייפו. וזה אינו אלא רמז למה שקורה בעולם. עיתוני-מקצוע מופתעים מדווחים באחרונה על עלייה מת-מדת במספר צופי הקולנוע, אחרי שבמשך שנים רשמו ירידה הדרגתית שאימה לה יות להתאסון. בארצות-הברית נשברו שרי אי ההכנסות של התעשייה בכל אחת מ-ישלוש השנים האחרונות. ורבים הסיכויים שהדבר יקרה שוב השנה. בצרפת, שבה נשמעו קינות רמות על שהטלוויזיה סר גרת את אולמות הקולנוע, והיו אף שהחלו להרהר באפשרות להקרין בהם תוכניות טלוויזיה, חוזרים הצופים בהדרגה אל המסך הגדול. גרמניה, שנחשבה למת-חי של ה-קולנוע האירופי — מי שראה את סרטו של יום ונדרס בחלוף הזמן יכול היה לראות איך נסגרים האולמות בהו אחר זה — החלה להרים ראשה שוב. היא קונה סרטים, ולפי המחירים שהיא משלמת קובעים סוחרי ה-קולנוע בעולם שהשוק הגרמני משתפר בקצב מזורז.

אחד ההסברים לכך ניתן באמצעות משי-אלי דעתיקהל שהצביעו על ירידה באחוז הציפייה בטלוויזיה. ההמונים פשוט הת-עייפו מהקופסה המדברת בביתם, והחליטו לצאת ולחפש את המוצר המקורי.

הסבר שני, שעומד כיום כנר לרגלי תעשיית הסרטים, הוא שינוי הקו היסודי שמנחה את מפיקי הקולנוע בעולם. הם גילו בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, כי הסרט הבינוני, זה שהיה פעם הלחם עליו מרחו את המאת להיטים, הלך לעור-למו ואין לו עוד מקום על מסכי הקולנוע. כדי להוציא אדם מביתו צריך לספק לו אירוע, חווייה שאינו יכול להתנסות בה בשבתו בכורסה שמול הטלוויזיה. המלודר-רמות הקטנות, ששימשו מסלול-הרצה ל-כוכבים מתחילים, הקומדיות הצנועות, ש-נעשו כלאחר-יד בומן הפגיו שנוחר לכוכב בין סרט יוקרה אחד למשנהו, לכל אלה

פיטר פאלק ב"בלש בגרוש"
„קזבלנקה“ בראי עקום

את גבול ה-200 מיליון דולר. מיפגשים מן הסוג השלישי עלה כפליים מכפי שתוכנן. הנהלת קולומביה חרקה שיניים בהודשים האינסופיים שבהם המשיך הבמאי, סטיבן שפילברג, לתכנן את הפעולות שלו. היו שטענו כי גורל החברה כולה תלוי בסרט הזה, אבל בסופו של דבר לא הצטער איש על המאמץ. מתוך 20 הסרטים הקופתיים ביותר בתולדות הקולנוע האמריקאי, אם לסמוך על הסיכומים של תנ"ך עולם ה-בידור, וארייטי, נוצרו 15 בעשר השנים האחרונות, ו-10 מביניהם יצאו לשוק בחמש השנים האחרונות.

מעניין שתופעה זו באה במקביל לירידה דראסטית במספר הסרטים היוצאים לשוק מדי שנה. הוליווד מייצרת היום פחות ממחצית הסרטים שעשתה בישראל. מתוך הנתה ברורה, כי מוטב להשקיע הרבה בסרט אחד שיהאם את הקהל, מאשר להשקיע מעט בהרבה סרטים שרק ידקי דקו אותו. כמובן שהכל חולמים עדיין על אדם בעקבות גורלו, או על רוקי, הסרט שיעלה פרוטות ויכניס הון, אבל אלה תור-פעות נדירות מכדי שאפשר יהיה לבסס עליהן שיטות. אחוז הסרטים הקטנים ה-מפלסים להם דרך לפיסגה מיוצרי בהשי-וואה לאחוז ההפקות הגדולות. השליטה בעולם הסרטים נתונה היום בידי אנשי כספים, בנקים או חברות-נפט (הבדיחה של מל ברוקס בסרט אילס על חברת נפט בשם לפלוש ולבלוע היא מציאותית בהתי-לט), ואלה מיטיבים לקרוא מאזנים יותר מאשר לשפוט סרטים. לכן המסקנה התי-בקשה מאלה: כל מה שיעשה, בברכתם, צריך היום להיות גדול, מפואר, רועש וי-מושך המונים.

בלש בגרוש. יש מחזמר בכרודוויי בי שם גריי, שמוצג כבר ארבע שנים וגורף ממון? צריך מייד להפוך אותו לסרט, ולהכניס בו כוכב אקטואלי, כמו ג'ון טרא-וולטה, ואלופת מיצעדים, כמו אוליביה ניוטון-ג'ון. מלונעות עשה הרבה כסף. מל-טעות מס' 2 יעשה אולי קצת פחות. אבל אין שום סכנה שפפיד, גיל סיימן כתב פארודיה על הסיפורת הבלשית וקרא לה הזמנה לרצח. העולם כולו צחק, כולל חברת-הסרטים שהפיקה את הסרט. מכאן שאין מנוס מהפקת סרט נוסף שייקרא לו בלש בגרוש, ושיהיה פארודיה על קובי-לנקה ועל האמפרי בוגארט. עם פיטר פאלק העוטה שוב כובע ומעיל גשם, ועם טכסט ושל גיל סיימן, וזה עוד לא הכל. ברקע מהדהדות בלי הרף השמועות על כך ש-קיד וקאסידי ירכבו ושוב, ושקארלט אוהרה תבנה מחדש את טארה ותחלוף שנית עם הרונה, אשה שרוקי משחזר את אגרופיו לקראת סיבוב שני, שבו, לדברי יודעייסוד, הוא עומד להתמודד עם אירי-נונים לשיחרור האשה.

קולין ויקוקס ורוני שיידר ב"מלתעות מס' 2"
כרישים נגד לווייתנים

אין היום עוד זכות-קיום, אלא אם כן מוכי-רים אותו ישר לטלוויזיה, כפי שאכן קרה לא פעם.

הטכניקה היום, היא להעז. להיכנס להפ-קות רבות כוכבים, יקות, המתפשטות על פני ימים וארצות; הפקות הנעזרות בקול תרועות שופרי הפירסומת לפני יציר-אתן למסך, והמשתמשות בשיטות מכירה התוקפניות ביותר.

ג'ון לוי, מפיק מפוכח לכל הדעות, שהוציא באחרונה 25 מיליון דולר כדי לע-שות את גשר אחד רחוק מדי וקיבל חזרה את השקעתו עוד לפני שהסרט יצא אל המסכים, קובע שוב ושוב כי לא הכסף הוא שחסר היום להפקות, אלא הרעיונות. וכי מי שיבוא עם רעיון מוצלח, לא זו בלבד שלא יורידו לו מיליון מן התקציב, אלא שיוסיפו לו. מתוך תיקוה שהמיליון הזה יקשט את הסרט בעוד כמה מעלות זוהר, ובסופו של דבר יוהזר למשקיעים בריבית דריבית.

לפרוש ולבנות. אין ספק שליון יודע על מה הוא מדבר. הסנדק ומלתעות הם שתי דוגמות שעברו את התקציב שנועד להן, אבל החברות שהיו קשורות בהפקה לא גרתעו, המשיכו, והוסיפו כספים על מה שהוצא כבר. והתוצאה לא איתרה להוכיח את עצמה: שני הסרטים עברו

פיטר יוסטינוב ב"רצח על הניקוס"
פוארי נגד הספינסט